

DOMA

3
2015

**BARBORA FRANEKOVÁ:
BAVÍ MA
INVESTOVAŤ
DO ZÁŽITKOV**

**Keď je rodina
SÚDRŽNÁ**

**BÝVA s mečom
nad hlavou**

**CESTAMI,
cestičkami**

digitálnu verziu nájdete v App Store a Google Play

6 AKO SA BÝVA S MEČOM NAD HLAVOU

O tom, ako si byt zariadiť podľa svojich predstáv, premýšľal niekoľko rokov. Potreboval doň navyše umiestniť aj zbierku stredovekých mečov, japonských katanov, ale i obľúbených bonsajov a egyptských papyrusov. Posúďte sami, či sa mu podarilo splniť si sen.

21 BAVÍ NÁS POMÁHAŤ ĽUĐOM

Svojich klientov poznajú ako vlastnú dľaň. Každému dokážu ponúknuť presne to, čo potrebuje. Najradšej však majú tých, ktorým už v iných bankách nedokázali pomôcť. V tom sú silní – oni aj stavebné sporenie.

28 VYUŽITE ZABUDNUTÉ PRIESTORY

Pod schodmi, v predsieni, obývačke i v spálni. Áno, všade tam sa môže nachádzať vaša domáca pracovňa. Architekt vám poradí, ako využiť zabudnuté priestory a ktoré riešenie je pre váš typ bývania najvhodnejšie.

RUBRIKY

- 3 Príhovor
- 4 Aktuálne
- 6 Na návšteve
S mečom nad hlavou
- 10 Na návšteve
Keď je rodina súdržná
- 12 Vy sa pýtate...
...my odpovedáme
- 14 Inšpirujte sa
2x investovali, 2x ušetrili
- 18 Téma
Okná – oči domova
- 21 Naše skúsenosti
Baví nás pomáhať ľuďom
- 22 Rady a tipy
Omladzovacia kúra pre nábytok
- 24 Čo o nich neviete
Ako býva Barbora Franeková
- 26 DOMáci záhradkár
Cestami a cestičkami
- 28 Nápady a inšpirácie
Využite zabudnuté priestory
- 31 Zabavte sa a vyhrajte

Vážení stavební sporitelia, milí čitatelia,

nedávno som si vypočul rozhovor niekoľkých mladých ľudí. Zhovárali sa o tom, že v minulosti bol vraj život jednoduchší. Že fabriky rozdávali byty svojim pracovníkom, že uzatvorenie manželstva sprevádzalo poskytnutie nenávratnej novomanželskej pôžičky. Človeku stačilo niekde sa zamestnať a štát sa už o ostatné postaral. Aké jednoduché. Kto by nepristal na takéto výhody? Ale ekonomicky trvalo udržateľný stav to nebol.

Napriek tomu, že takáto masívna pomoc obyvateľom zo strany štátu je dnes už minulosťou, predsa len sa občas vyskytnú podobné podporné opatrenia zo strany vlády. Napríklad pomoc pri zatepľovaní rodinných domov až do výšky 30 % nákladov (max. 6,5-tisíc €). Ja hovorím áno! Ľudia budú bývať lepšie, krajšie a ešte aj ušetria na energiách. A ak ich toto opatrenie naštartuje a oni sa rozhodnú pre rozsiahlejšiu obnovu svojho bývania, Prvá stavebná sporiteľňa im vie poskytnúť chýbajúce prostriedky za mimoriadne výhodných podmienok.

Množstvo ľudí sa už presvedčilo, že dokážeme podať pomocnú ruku, ale niekedy aj hodiť záchranne koleso. Príkladom sú povedzme Dankovci z Dolných Naštíc (neďaleko Bánoviec nad Bebravou). V tomto prípade sme pomohli trojgeneračnej rodine, ktorá po prestavbe rodinného domu, aj vďaka prostriedkom zo stavebného sporenia a vynaliezavému riešeniu našej obchodnej zástupkyne, konečne môže žiť spoločne pod jednou strechou. Tak, ako si to vždy želali.

Ukážkovým príkladom úspešného fungovania systému stavebného sporenia je aj pán Viktor z Košíc, ktorý si po niekoľkých rokoch plánovania a dôkladnej prípravy doprial bývanie svojich snov. Existuje tiež množstvo prípadov, keď PSS pomohla prefinancovať bývanie tomu, koho iné banky odmietli. Špecialistami na tento typ pomoci sú napríklad manželka Lednickí z Bytče, ktorí pre našu banku spoločne pracujú už takmer dve desaťročia.

Mám radosť, že tento časopis je plný ľudských príbehov. Radi sa o ne s vami podelíme.

Ing. Imrich Béreš, predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne

Sedem dôvodov, prečo siahnuť po úvere

OD PRVEJ STAVEBNEJ SPORITEL'NE

Rekonštruujete bývanie a potrebujete si požičať? Alebo vám chýbajú peniaze na kúpu väčšieho bytu či dokonca výstavbu rodinného domu? Väčšine ľudí zvyčajne príde na um v súvislosti s financovaním ako prvá hypotéka, resp. spotrebiteľský úver. Existujú však aj iné, v mnohých konkrétnych situáciách lepšie a výhodnejšie riešenia.

1

Úver zo stavebného sporenia je výhodnejší ako spotrebiteľský úver

Každé bývanie potrebuje z času na čas obnovu. Ľudia ju najčastejšie financujú prostredníctvom spotrebiteľského úveru. Keby vedeli, že existuje dva až trikrát lacnejšie riešenie, určite by sa rozhodli inak. Áno, reč je o úveroch na bývanie od PSS. Viac ako dve tretiny z nich využívajú stavební sporitelia práve na vynovenie alebo iné vylepšenie svojho bývania.

Pokojne si sami porovnajte úrokové sadzby oboch typov úverov. A pokiaľ ide o úvery na bývanie z PSS, ich **ÚROKOVÚ SADZBU SME EŠTE VIAC ZNÍŽILI, AŽ O 0,5 %!**

Výšku úrokovej sadzby poznáte vopred

Jednou z najväčších výhod stavebného úveru je, že výšku jeho nízkej úrokovej sadzby aj mesačnej splátky sa dozviete už pri podpise zmluvy. Oba tieto parametre sa počas celej doby splácania nezmenia. Pri tomto type úveru si preto pokojne **MÔŽETE VOPRED NASTAVIŤ TRVALÝ PRÍKAZ NA ÚHRADU MESAČNÝCH SPLÁTKO POČAS CELEJ DOBY SPLÁCANIA**. Od prvej až po poslednú. Stavební sporitelia to v porovnaní s hypotekárnymi úvermi, kde fixácia úrokovej sadzby môže trvať jeden až sedem rokov, vnímajú ako kľúčovú prednosť.

3

Za úver na bývanie nemusíte ručiť nehnuteľnosťou

Najväčšou konkurenčnou výhodou úverov na bývanie od PSS sú ich podmienky. Napríklad tá, že žiadna banka vám neposkytne toľko prostriedkov na bývanie bez zakladania nehnuteľnosti ako práve najväčšia a najúspešnejšia stavebná sporiteľňa na Slovensku. Veď sporiaci alebo splácajúci klient, ktorý sa preukáže dostatočným príjmom, môže **ZÍSKAŤ ÚVER AŽ DO VÝŠKY 45-TISÍC €** bez toho, aby musel v prospech PSS založiť byt, rodinný dom alebo inú nehnuteľnosť. Oceňujú to najmä mladí ľudia s nízkym príjmom a bez nehnuteľnosti na založenie úveru, ale aj tí starší, ktorí napríklad pre rekonštrukciu bývania nechcú zakladať úver svojím bytom alebo rodinným domom.

V prípade stavebného úveru je táto hranica posunutá **AŽ NA 50-TISÍC €**. V tomto prípade netreba dokonca ani dokladovať výšku príjmu.

2

4

Nemáte ešte stavebné sporenie? Nevadí!

Ak patríte k stavebným sporiteľom, ktorí si zodpovedne sporia a zhodnocujú prostriedky na účte stavebného sporenia, máte vyhraté. Po splnení vopred stanovených podmienok máte zákonný nárok na stavebný úver s nízkym a garantovaným úrokom. V prípade, že tieto podmienky nespĺňate, nebuďte sklamaní. Pre tých, ktorí sa doteraz nestali klientmi PSS máme riešenie v podobe medziúveru, ktorý vám poskytneme i bez predchádzajúceho sporenia. Prítom **AŽ DO VÝŠKY 15-TISÍC € VÁM VIEME POŽIČAŤ** aj bez toho, aby ste poskytnuté prostriedky museli zabezpečiť nehnuteľnosťou.

6

Prefinancujeme aj obnovu bytového domu

Prvá stavebná sporiteľňa už 15 rokov financuje aj obnovu bytových domov. **ÚROKOVÁ SADZBA TÝCH NAJVÝHODNEJŠÍCH ÚVEROV SA V SÚČASNOSTI ZAČÍNA UŽ OD 1,49 % ROČNE.** Splatnosť takéhoto úveru s jednoročnou fixáciou úrokovej sadzby v minimálnej výške aspoň 20-tisíc € môže trvať až 30 rokov. Ponúkame však aj iné riešenia. Fixácia úrokovej sadzby úveru môže byť na celú dobu splácania úveru alebo na jeden či päť rokov. Výber závisí od požiadaviek vlastníkov bytov a výšky ich mesačnej tvorby fondu opráv a údržby bytového domu. Úrokovú sadzbu úverov určených na významnú obnovu bytových domov nad 600-tisíc € banka stanovuje individuálne. Dobu splácania úveru môže PSS prispôbiť požiadavkám vlastníkov bytov.

Hľadá sa výhodný úver na zariadenie domácnosti

Aj tento problém vyriešili špecialisti na bývanie v PSS. V našej ponuke totiž figuruje aj úver na vybavenie domácnosti, za ktorý sa dá kúpiť nábytok, spotrebná elektronika a množstvo ďalších užitočných vecí. Je to **ÚVER DO VÝŠKY 7-TISÍC € SO SPLATNOSŤOU AŽ 7 ROKOV** a jeho spodná úroková sadzba sa tiež začína sedmičkou. Netreba ho zakladať nehnuteľnosťou ani prekladať bločky či faktúry. A po novom je určený nielen pre stavebných sporiteľov. Môže po ňom siahnuť prakticky ktokoľvek.

5

Ešte lepšie podmienky

Prvá stavebná sporiteľňa prináša ďalšie zlepšenie úverových podmienok v prospech svojich klientov. Doteraz platilo, že 80 % z celkového objemu úveru na bývanie banka uvoľnila po podpise úverovej zmluvy a 20 % po zdokladovaní, že klient použil poskytnutý úver na financovanie bývania. Po novom je pomer poskytnutých prostriedkov ešte priaznivejší: **90 % PO PODPISE ZMLUVY A ZVYŠNÝCH 10 % PO PREDLOŽENÍ BLOČKOV ALEBO FAKTÚR.**

7

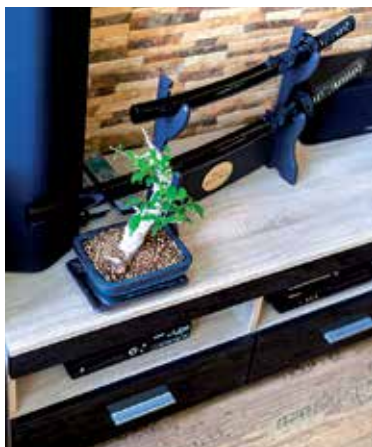
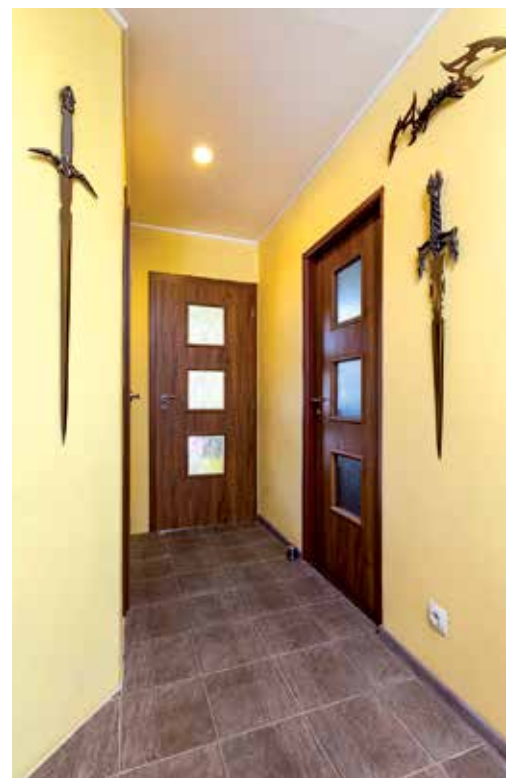
Pripravil: Robert Juriš

Takto sa býva

S MEČOM NAD HLAVOU

Každý človek by si mal splniť svoje sny. Možno nie všetky, no aspoň tie najdôležitejšie určite áno. Najmä muži sú známi tým, že tie svoje dokážu v sebe nosiť dlhé roky, až kým sa raz s energiou im vlastnou nepustia do ich uskutočňovania.

Na každom sne je vždy krásna fáza inšpirovania sa a plánovania. Ešte krajšie však je, keď sa človek pustí do jeho premeny na realitu. „Päť rokov som sníval a plánoval, a potom to už išlo rýchlo. Byt som prerobil za päť mesiacov,“ vpúšťa nás hrdo do svojho kráľovstva Košičan Viktor. Už viac ako štyri desaťročia býva v panelákovom trojizbovom byte na sídlisku Nad jazerom. Za oknom

jeho bytu na 9. poschodí sa vietor pohráva s vrcholkami topoľov, ktoré sú rovnako staré a rovnako vysoké ako sídlisko samo. Blízkosť prírody preniká cez okná až dovnútra. Tradičný panelákový „trojizbák“ je plný vecí a vecičiek, ktoré akcentujú záľuby a vkus majiteľa. Zvyčajne sú späté s prírodou a tiež s históriou, o ktorú sa zaujíma vo voľnom čase.

Odvážne riešenia

„V tomto byte žijem odmlička. Časom som zistil, že by som si ho mohol prerobiť na svoj obraz. Premýšľal som, špekuloval a pustil sa do prekrasľovania pôdorysu na štvorčekový papier. Neskôr som si to spracoval v počítačovom programe. Tak sa zrodil plán,“ hovorí pán Viktor. Jeho zámer mal dve základné roviny. Prvá sa týkala stavebných úprav bytu, druhá jeho vybavenia. Vedel, že chce zväčšiť kuchyňu a že potrebuje aj väčšiu kúpeľňu. Zavolať si na pomoc priateľov z práce a spoločne sa pustili do úprav. Zrušili staré umakartové jadro a kúpeľňu premiestnili na opačný koniec zbytočne veľkej predsiene. Uvoľnil sa tým priestor pre novú, väčšiu kuchynskú linku. A mimochodom, do presťahovanej kúpeľne sa okrem vane a umývadla zmestil aj sprchovací kút.

Prijemné na pohľad i na dotyk

Keďže sa byt nachádza hneď pod strechou, na najvyššom poschodí domu, jeho problémom bolo – najmä počas letných mesiacov – prehrievanie. Pán Viktor preto znížil strop o 15 cm. Nainštaloval doň stropné svietidlá

a zároveň dosiahol, že ho vzduchová izolácia chráni pred teplom sálajúcim z rozpálenej strechy. Tolko najzásadnejšie stavebné úpravy. Výpočet zaujímavosti sa však ešte nekončí. Návštevy na prvý pohľad zaujme napríklad podlaha v obývačke. Je z materiálu, ktorý štruktúrou pripomína nahladko opracované drevené fošne, a doslova vyzýva, aby sme sa po nej prešli naboso. Nápis na podlahe, podobné starým vinárskym heslám, pocit z príjemného materiálu ešte umocňuje. Dojem dokresľuje i kamenný obklad na stene a nábytok, ktorý presne zapadá do koloritu bytu.

V zbraniach nachádza krásu

To, čo robí tento byt osobitým, je jeho výzdoba. Stredoveké rytierske meče na stenách, japonské katany na stolíku pod televizorom, katova sekera nad sedačkou, šermiarsky rapier, dokonca aj so žliabkom na odtekanie krvi zasiahnutej obeť... A k tomu ešte nežné a drobné bonsaje. „Zbrane nakupujem v Čechách a v Taliansku. Rád ich čistím špeciálnymi prípravkami, ale bojové umenia netrénujem. Stačí mi, keď sa na ne pozerám, pretože ten pohľad ma upokojuje,“ hovorí pán Viktor a dodáva, že podobný vplyv majú naň aj jeho bonsaje. S nimi sa navyše dokáže aj pohovárať.

Jana Páleniková, obchodná zástupkyňa PSS, Košice:

„Pán Viktor je výborný klient a ukázkový stavebný sporiteľ. Keďže si vzorne sporil na účte stavebného sporenia, mohli sme mu poskytnúť ten najvýhodnejší medziúver, ktorý máme v ponuke. Presnejšie, medziúver s podmienkami stavebného úveru. Nepotreboval ručiteľa a úver ani nemusel zabezpečiť nehnuteľnosťou. Odporúčam aj ostatným, ktorí plánujú riešiť svoje bývanie, aby najskôr sporili a dôkladne sa na investíciu pripravili. Okrem toho, úvery od PSS do výšky 45 000 € bez zakladania nehnuteľnosti sú na bankovom trhu bezkonkurenčné.“

Pomoc na nezaplatenie

Vysnivané bývanie si pán Viktor mohol dopriať nielen vďaka svojej vytrvalosti a zručnosti, ale tiež vďaka tomu, že natrafil na šikovnú obchodnú zástupkyňu PSS. Práve tá mu poradila, ako skombinovať hypotekárny úver s medziúverom tak, aby dokázal financovať všetky úpravy a aby zároveň „utiahol“ aj mesačné splátky. Navyše mu pomohla získať aj úver na vybavenie domácnosti, vďaka ktorému si mohol zaobstarať zariadenie presne podľa svojich predstáv. „S postupom prác som spokojný. Aj splátky úverov sú priaznivé. Zostáva mi dokončiť ešte jednu miestnosť. Momentálne žijem sám, ale ktovie? Možno z nej raz bude aj detská izba,“ nádeja sa pán Viktor.

Text: Robert Juriš
Foto: Dano Veselský

NAŠA SÚŤAŽ

Všimli sme si, že mnohým z vás leží bývanie v žalúdku. Radšej by sme však boli, ak by sa vo vašom žalúdku nachádzalo chutné jedlo. Také, po ktorom sa dobre premýšľa, hoci aj o bývaní. Preto sme pre vás pripravili **SÚŤAŽ O DVA KVALITNÉ TLAKOVÉ HRNCE Z NEHRDZAVEJÚCEJ OCELE**. Varí sa v nich rýchlo, zdravo a vhodné sú pre úplne všetky typy sporákov.

Stačí len, ak si do svojho smartfónu alebo tabletu **STIAHNETE MOBILNÚ APLIKÁCIU DOMA, SPOLU S NAJNOVŠÍM ČÍSLOM ROVNOMENNÉHO ČASOPISU A SPRÁVNE ODPOVIETE NA SÚŤAŽNÚ OTÁZKU.**

Mimochodom, elektronické DOMa je v porovnaní s printovou verziou časopisu rozšírené o fotogalérie, videá, panoramatické fotografie a preklíky na web PSS.

Súťažná otázka:

- nachádza sa na rovnakom mieste ako toto avízo súťaže,
- odpoveď na ňu nám pošlite do **1. novembra 2015** na e-mailovú adresu **doma@pss.sk**,
- nezabudnite uviesť **svoju korešpondenčnú adresu**,
- spomedzi tých, ktorí správne odpovedia, **vyžrebujeme jedného** a výhru mu pošleme na uvedenú adresu.

Meno víhercu uverejníme v nasledujúcom vydaní časopisu DOMa.

TIP PRE VÁS

Skráťte si cestu k elektronickej verzii časopisu DOMa prostredníctvom QR kódov:

Tri obrazy dôvery

KEĎ JE RODINA SÚDRŽNÁ

Cesty, ako si zabezpečiť kvalitné bývanie, bývajú kľukaté a často plné nepríjemností. No ak sa na tejto ceste môžete spoľahnúť na svoju rodinu a ak sa vzájomná pomoc a dôvera nemerajú iba peniazmi a účtovaním v zmysle „má dať/dal“, potom zvládnete aj tú najťažšiu prekážku. Tak to bolo aj v rodine Dankovcov z Dolných Naštíc neďaleko Bánoviec nad Bebravou.

- 1 Dispozičné riešenie podkrovia je veľkorysé, pocitom stiesnenosti rozhodne netrpí nikto z tých, ktorí tu bývajú.
- 2 Obývačka je malá, ale útulná.
- 3 Moderné spotrebiče v kuchyni šetria čas, mladá mamička sa môže viac venovať rodine.
- 4 V spálni dominujú prírodné materiály.
- 5 V kúpeľni určite stojí za povšimnutie vaňa zapustená do podlahy.

Čo z toho, že máte rodinný dom, keď vám cez jeho starú eternitovú strechu pri každom väčšom daždi kvapká takmer do postele? Aká je radosť z toho, že ste majiteľom nehnuteľnosti, keď si na jej rekonštrukciu nemôžete zobrať úver? A to nielen preto, že ste dôchodcovia, ale aj preto, že nízka cena, ktorou znalec ohodnotil starý nezrekonštruovaný prízemný dom na dedine, „garantovala“ len nízky úver, a ten by náklady spojené s novou strechou zďaleka nepokryl. Nehovoriac o tom, že na rekonštrukciu čakali aj podlahy, rozvody, kúrenie, kúpeľňa...

Obraz prvý

Už v tejto fáze sa ukázala súdržnosť rodiny. Deti majiteľov domu, manželov Dankovcov, sa dohodli, že zaplatia novú strechu, ale vybudujú aj podkrovný byt, v ktorom bude bývať ich sestra, pani Ivana Kasalová s rodinou. „Samozrejme, nové podkrovia bolo pre nás vynikajúcim riešením. No spoločné bývanie s rodičmi má aj iný dôvod. Majú už svoj vek, zdravotné problémy neobchádzajú ani ich, takže bývaním pod jednou strechou sme zabezpečili aj starostlivosť o nich,“ vysvetľuje pani Ivana.

Obraz druhý

Hoci si veľa vecí Dankovci dokázali urobiť svojpomocne, peniaze na nákup materiálu

alebo na niektoré odborné práce potrebovali. Prvý úver z komerčnej banky, pri ktorom ako zábezpeku využili byt Iviných svokrovcov, nestačil na všetko, čo bolo treba. Vtedy sa objavila ponuka z Prvej stavebnej sporiteľne. „Úverové podmienky boli výhodnejšie ako tie pri prvom úvere, lenže na splácanie dvoch úverov sme peniaze jednoducho nemali,“ spomína pani Ivana. Ukázalo sa však, že obchodní zástupcovia PSS urobili nemožné na počkanie a zázraky do troch dní. Obchodná zástupkyňa Emília Danková – treba povedať, že zhoda mien nie je čisto náhodná – dodáva: „Áno, sme vzdialená rodina, ale to predsa nerozhoduje. Porovnála som možnosti, zrákala a ponúkla riešenie. Úverom z PSS mohli splatiť starý úver a zároveň získali prostriedky na financovanie ďalších stavebných prác. Bola som rada, že mi dôverovali a ja som im mohla pomôcť.“

Emília Danková
obchodná zástupkyňa PSS, Trenčín

„V Prvej stavebnej sporiteľni pracujem už desať rokov. Počas nich som sa presvedčila, že základom obojstrannej spokojnosti sú na jednej strane naša ústretovosť a profesionalita, na druhej strane otvorenosť klientov. „Hra s otvorenými kartami“ nám pomáha nájsť to najlepšie riešenie v rámci takého flexibilného systému, akým je stavebné sporenie.“

Obraz tretí

Dnes už v podkrovnom trojizbovom byte žije štvorčlenná rodina. Vidieť, že pani Ivana presne vedela, ako využiť všetky slabé aj silné stránky, ktoré sú s bývaním v podkroví spojené. Vaňa v kúpeľni je napríklad zapustená do podlahy, aby sa pohodlne dala využiť znížená svetlá výška miestnosti. Veľká terasa zase poskytuje obyvateľom ideálne miesto, kde sa dá v horúcich letných dňoch príjemne oddychovať. „Bývame lepšie a aj lacnejšie. My s manželom by sme už takúto prerábku nezvládli. Som rada, že môžem dcéru pomôcť aspoň tak, že sa venujeme vnučkám, kým sú rodičia v práci,“ dodáva na záver nášho stretnutia mama pani Ivany, ktorá má zo spoločného bývania takisto radosť.

Text: Oldriška Luptáková
Foto: Dano Veselský

Obnova bytového domu

Bytovka, v ktorej bývam, má už takmer 30 rokov, a tak sa nevyhneme jej obnove. Naše spoločenstvo vlastníkov bytov už má u vás zmluvu o stavebnom sporení, na ktorú pravidelne sporíme. Ak by sme si zobrali oď PSS úver, na čo všetko by sme mohli peniaze použiť?

Na úvod dobrá správa. Keďže vaše spoločenstvo vlastníkov bytov u nás už nejaký čas spori, tak sa vám okrem každoročného pripísania štátnej prémie, skracaie aj lehota na získanie výhodného stavebného úveru. Finančné prostriedky z úveru sa podľa našich skúseností najčastejšie využívajú na výmenu okien a vstupných brán, zaizolovanie a zateplenie obvodových múrov, strechy, základov domu, na výmenu a zaizolovanie vnútorných rozvodov vody a energií, na vyregulovanie vykurovacej sústavy, ale aj na opravu či výmenu výťahov. Účelov použitia je, samozrejme, viacero. Odporúčam vám preto kontaktovať niektorého z našich obchodných zástupcov. Ich zoznam nájdete na www.pss.sk.

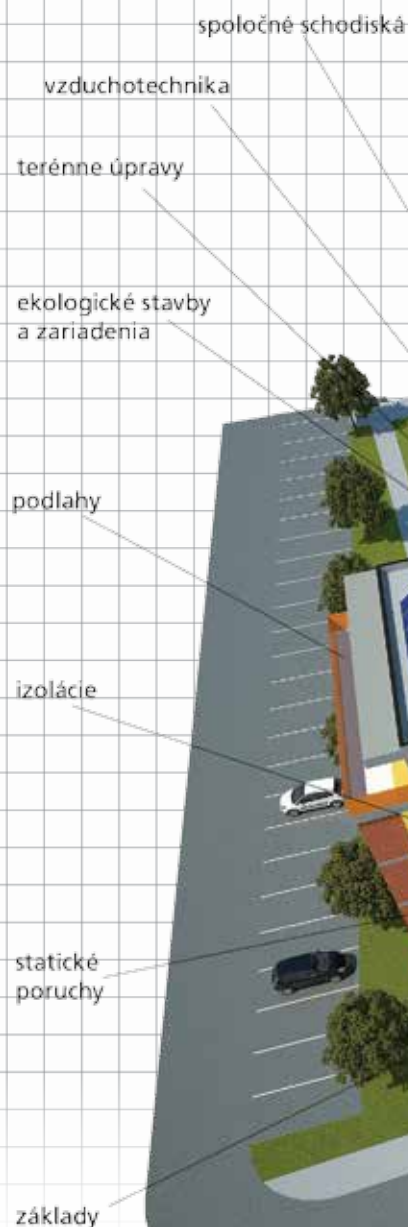
Koľko ušetříme?

Oplatí sa nám z nasporených peňazí prerobiť bytový dom postupne alebo nám odporúčate celkovú obnovu? Nevýššia sa celkovou obnovou mesačné platby jednotlivých domácností?

Rozhodnutie je vždy na vlastníkoch bytov. Odborníci však viac odporúčajú komplexnú obnovu. Ak máme v súvislosti s úsporou hovoriť o naozaj zaujímavých číslach, musí byť obnova domu hĺbková. Slova „hĺbková“ sa však netreba báť – treba len dbať na to, aby sa v rámci opráv vykonali všetky práce, ktoré majú vplyv na energetickú úsporu. Potom môže byť spotreba energií nižšia až o 50 % (v individuálnych prípadoch aj viac). Rozdiel v platbách za energie pred a po obnove spravidla pokryje celú splátku úveru. Obavy z dramatického zvýšenia mesačných platieb sú teda zbytočné. Vynovený bytový dom navyše získava pridanú hodnotu v podobe predĺženia životnosti. Bývanie v ňom je kvalitnejšie a krajšie.

VY SA PÝTATE... ...MY ODPOVEDÁME

NA ČO MÔŽETE POUŽIŤ
ÚVER ZO STAVEBNÉHO SPORENIA
PRI OBNOVE BYTOVÉHO DOMU:

Nárok na stavebný úver

Na otázky čitateľov
odpovedá
Mgr. Andrej Vida,
vedúci odboru
manažment produktu
Prvej stavebnej sporiteľne

Foto: Roman Skyba

Prečítala som si, že na poskytnutie stavebného úveru mám nárok zo zákona. Je to naozaj pravda?

Áno, no aj poskytnutie stavebného úveru má svoje pravidlá. Je teda potrebné splniť stanovené podmienky. Aké konkrétne? Svoju zmluvu o stavebnom sporení ste uzatvorili minimálne pred dvomi rokmi, nasporili ste aspoň štvrtinu zvolenej cieľovej sumy a hodnotiace číslo dosiahlo minimálne hodnotu 64. Splnenie všetkých týchto podmienok si viete riadiť a kontrolovať sama. Na to, že ste získali nárok na stavebný úver, vás vopred upozorníme listom. Stačí, ak potom iba predložíte zábezpeky úveru. Aj tu však klientom čo najviac uľahčujeme cestu k peniazom – až do výšky 50 000 € nie je potrebné stavebný úver zabezpečovať nehnuteľnosťou a nemusíte ani dokladovať výšku príjmu. Na záver ešte dôležitá informácia – stavebný úver má nízku úrokovú sadzbu, ktorú vám garantujeme počas celej doby splácania.

vnútorné omietky a obklady

vykurovacie systémy

energetický certifikát

alternatívne zdroje energie

výtahy

protipožiarna zariadenia

krovy a ploché strechy

fasáda

okná a dvere spoločných častí

prvky aktívnej a pasívnej bezpečnosti

energetické rozvody

Napište nám

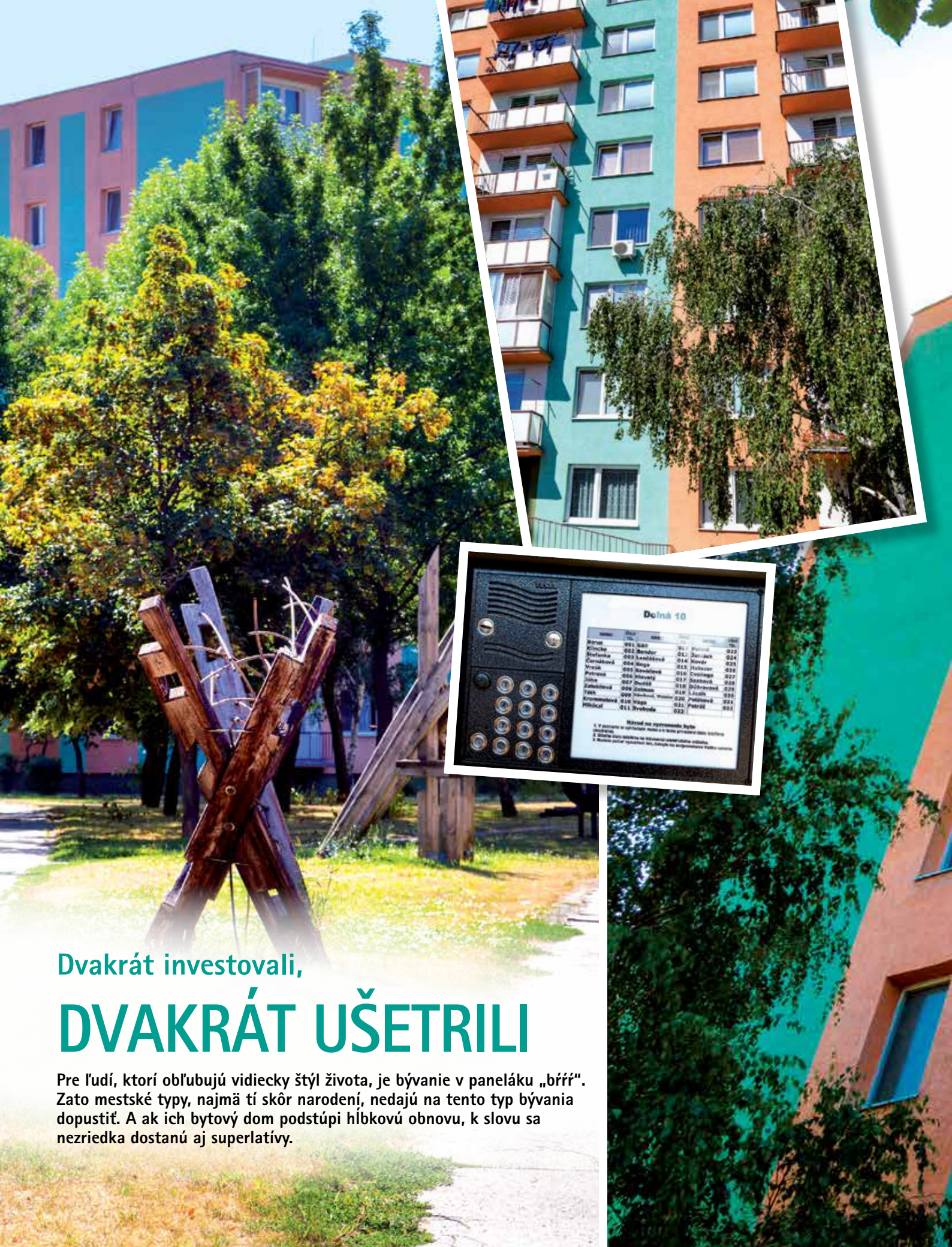

Máte aj vy otázku súvisiacu so stavebným sporením v Prvej stavebnej sporiteľni? Radi vám odpovieme, stačí sa spýtať.

Svoje otázky posielajte:

→ buď e-mailom na adresu doma@pss.sk,

→ alebo poštou na adresu Prvá stavebná sporiteľňa (časopis DOMa), Bajkalská 30, P. O. Box 48, 829 48 Bratislava 25.

meno	titul	adresa	meno	titul	
Barna	901	Štefánik	011	Patrík	791
Klinča	012	Banďur	012	Jan-Jak	823
Štefánka	003	Leňák	014	Kováč	825
Čerňák	004	Waga	015	Hušauer	826
Voják	005	Štefánik	016	Čerňák	827
Patrík	006	Štefánik	017	Sušauer	828
Jána	007	Štefánik	018	Džúrovský	829
Zabudinská	008	Zabudinská	019	Lacák	830
Tatka	009	Štefánik	020	Patrík	831
Kromáčková	010	Waga	021	Patrík	832
Hroščák	011	Štefánik	022		

Dvakrát investovali, DVAKRÁT UŠETRILI

Pre ľudí, ktorí obľubujú vidiecky štýl života, je bývanie v paneláku „brrr“. Zato mestské typy, najmä tí skôr narodení, nedajú na tento typ bývania dopustiť. A ak ich bytový dom podstúpi hĺbkovú obnovu, k slovu sa nezriedka dostanú aj superlatív.

Práve takýto bytový dom so spokojnými obyvateľmi sme našli v Šali. Sedemposchodový dom s 32 bytmi stojí neďaleko Hlavného námestia. Od jeho kolaudácie uplynulo už 40 rokov. Mohli by sme sa preto nazdávať, že svoje najlepšie roky už má dávno za sebou. Dom zostarol, aj ľudia v ňom. Napriek tomu vyzerá ako nový a kvalita bývania v ňom je vyššia než v minulosti.

Motivovaní vlastníci bytov

„Pred niekoľkými rokmi sme si na schôdzi vlastníkov bytov povedali, že s naším bývaním musíme niečo urobiť. Dom síce ešte nebol v havarijnom stave, ale nechceli sme čakať, kým sa v ňom ocitne. Susedia sa, našťastie, nenechali prehovárať. Aj oni túžili po lepšom bývaní a zaujala ich aj možnosť ušetriť na platbách za energie,“ hovorí číperná predsedníčka spoločenstva vlastníkov bytov (SVB) Margita Sláviková, ktorá v bytovom dome aj býva. Podľa nej nič iné ako hĺbková obnova do úvahy neprichádzalo. Súhlas so stavebnými a technickými úpravami bol jednoznačný. Vlastníkov bytov potešil tiež spôsob financovania. Využili štátnu nenávratnú dotáciu, ktorú skombinovali s výhodným úverom na obnovu bytového domu od Prvej stavebnej sporiteľne.

Ani euro navyše

„Silným argumentom bolo, že napriek splácaniu záväzku sme nemuseli zvyšovať pôvodné platby do fondu opráv a údržby bytového domu. Nestálo nás to ani euro navyše. A pritom, všetky práce od začiatku až po kolaudáciu trvali kratšie ako pol roka,“ hovorí M. Sláviková. Na celý proces pozorne dohliadala spoločne s predsedom dozornej rady SVB Deziderom Klinckom, ktorý pôsobil aj ako stavebný dozor. Obyvatelia obnoveného domu pocítili výsledok úprav okamžite. Termostatické hlavice na radiátoroch už v zime nemuseli mať nastavené na maximum, stačila len polovica príkonu. To sa prejavilo už pri najbližšom ročnom vyúčtovaní nákladov na bývanie. Prakticky všetci skončili sledované obdobie v pluse, teda s preplatkom. Úspora na platbách za teplo a teplú vodu dosiahla približne 40 % oproti platbám pred obnovou domu. A stúpla aj tržová hodnota jednotlivých bytov. Kto by teraz byt predal, ten by určite neprerobil. Ale do takýchto transakcií sa nikto nehrnie. Vlastníkov bytov teší, že teraz môžu bývať lacnejšie, krajšie a bezpečnejšie.

Čo všetko urobili v rámci obnovy bytového domu

- odstránili systémové poruchy a chyby
- vymenili okná v bytoch aj spoločných priestoroch
- vymenili vchodovú bránu
- zateplili obvodové múry
- vybudovali bezbariérový vstup
- vymenili vnútorné energetické rozvody
- vyregulovali vykurovaciu sústavu
- tlačidlá na zvončeky pri vchode nahradili elektronickým vrátnikom s telefónmi

Beáta Bednárová,
obchodná zástupkyňa PSS, Šafa:

„Na svojej práci považujem za krásnu a zároveň aj najdôležitejšiu možnosť predstaviť vlastníkovi bytov priamo na domových schôdzkach prínosy celkovej obnovy ich bytového domu. A tiež možnosť im vysvetliť, ako im naša banka pomôže s financovaním. Stáva sa, že spoločnosť splatí úver z úspor, ktoré dosiahnu vďaka obnove bytového domu. Nepamätám si žiadny prípad, kedy by mal niekto problém so splácaním. Naopak, vďaka refinancovaniu starého úveru novým je možné si dovoliť ďalšie úpravy.“

Vzali rozum do hrsti

Toto je však len prvá časť príbehu. Jeho pokračovanie prišlo prednedávnom. Obchodná zástupkyňa PSS Beáta Bednárová si totiž uvedomila, že aktuálna úverová ponuka Prvej stavebnej sporiteľne môže priniesť obyvateľom už obnoveného domu ďalšie benefity. Úroková sadzba úverov na obnovu bytového domu v PSS je v súčasnosti podstatne nižšia ako v čase, keď si vlastníci požičali prostriedky na obnovu. Predsedníčke SVB preto navrhla možnosť refinancovať starý úver novým, výhodnejším. Vlastníci bytov nezaváhali ani na chvíľku a túto zmenu odsúhlasili. „Rýchlo pochopili, že takáto príležitosť sa neodmieta. Ušetria na splátkach úveru a usparené prostriedky môžu investovať do výmeny 40-ročného výtahu za nový, modernejší a bezpečnejší. A to všetko opäť bez potreby zvyšovať platby do fondu opráv a údržby bytového domu,“ uzatvára M. Sláviková.

Text: Robert Juriš

Foto: Dano Veselský

AJ VÝŤAH SI ZASLÚŽI VAŠU POZORNOSŤ

Pri obnove bytových domov sa správcovské spoločnosti a vlastníci bytov zameriavajú najmä na zateplenie domu, výmenu okien, prípadne opravu strechy. Výmene elektrických či plynových rozvodov alebo výťahov často už dostatočnú pozornosť nevenujú. V mnohých bytových domoch je preto stav výťahov alarmujúci, hoci pre ne platia prísne pravidlá kontroly. Riešením takejto situácie môže byť buď čiastočná modernizácia výťahu, alebo jeho kompletná výmena.

Modernizácia výťahu

Modernizácia môže prebiehať vo viacerých etapách a na rôznych úrovniach. Od jednoduchých estetických úprav kabíny až po náročnú kompletnú výmenu všetkých nosných, bezpečnostných, ovládacích a pohonných komponentov. Od toho sa potom odvíja aj cena.

Kompletná výmena výťahu

Z krátkodobého hľadiska je síce výmena výťahu finančne náročnejšia, no z dlhodobej perspektívy je pre užívateľov výhodnejšia. Inštaláciu nového výťahu sa totiž realizujú všetky etapy modernizácie naraz, vrátane výmeny vodidiel a ich kotvení. Tie patria medzi jedny z najdôležitejších komponentov výťahu, no pri postupnej modernizácii alebo rekonštrukcii sa takmer nikdy nemenia. Benefitmi takejto výmeny sú:

- zvýšenie bezpečnosti prepravovaných osôb,
  - vysoký komfort jazdy,
  - nízka spotreba elektrickej energie,
  - zníženie prevádzkových nákladov,
  - atraktívny vzhľad,
  - zníženie hlučnosti,
  - zhodnotenie bytového domu,
  - splnenie bezpečnostných noriem.
- Jedinou nevýhodou tak asi ostáva len nutnosť jednorazovej investície. Aj tu však existuje riešenie.

Úverom k výmene výťahu

Kompletnú výmenu výťahu je možné financovať prostredníctvom úveru na obnovu bytového domu. V Prvej stavebnej sporiteľni sa jeho úroková sadzba začína už od 1,49 % ročne. A ten si budete môcť dovoliť aj vy.

Napríklad, pri úvere vo výške 60-tisíc € v 12-poschodovom dome so 60 bytmi predstavuje mesačná splátka na jeden byt len 3,70 €.

Pre viac informácií vám už teraz stačí len osloviť niektorého z tisícky obchodných zástupcov PSS. Ich zoznam nájdete na www.pss.sk alebo zavolajte na číslo **02/58 55 58 55** a dohodnite si stretnutie kdekoľvek a kedykoľvek vám to bude vyhovovať.

Text: Miroslav Tahotný

FAREBNOSŤ INTERIÉRU PODČIARKLO JEHO PRESVETLENIE

Zútulniť veľkorysý priestor prízemného domu sa majiteľom podarilo vďaka riešeniu krovu pomocou priznaných priehradových väzníkov a vďaka dennému svetlu.

Starší manželský pár sa rozhodol opustiť panelákový byt v Košiciach a odstáť sa na perifériu, avšak v blízkej dostupnosti mesta.

Spolupráca s architektom priniesla svoje ovocie

Pod celkové riešenie objektu sa podpísal košický architekt Štefan Pacák, ktorý predtým spolupracoval aj so synom majiteľa. „Prácu architekta som poznal zo synovej stavby. Jeho návrh sme akceptovali v plnom rozsahu, aj keď sme si na základe projektu ešte nevedeli celkom predstaviť, ako to bude v skutočnosti vyzerať,“ hovorí majiteľ.

Veľkorysý priestor plný denného svetla

Priestrannosť interiéru prekvapuje už pri vstupe dovnútra. Tento efekt vytvára nielen veľká úžitková

plocha, ale aj otvorený priestor pod strechou. Obnažené drevené trámy krovu zútulňujú objekt a navodzujú pocit domova. Dom opticky dotvára aj množstvo prirodzeného svetla, ktoré ho prepája s exteriérom. Na streche sa nachádza sedem strešných okien, ktoré sú vybavené vonkajšími tieniacimi doplnkami. Pri ich použití tak počas horúcich letných dní nedochádza k prehrievaniu interiéru. Netreba sa o ne takmer vôbec starať, pretože sú vybavené samočistiacou vrstvou – nečistoty tak vďaka chemickej reakcii zmyje dážď. Pohodlné ovládanie zabezpečuje systém VELUX INTEGRA® – pohyb okien možno regulovať na diaľku prostredníctvom dvoch ovládačov.

VEDELI STE, ŽE?

Kombináciou fasádnych a strešných okien počas vetrania dochádza k efektívnej výmene nahromadeného vzduchu za čerstvý? Ide o tzv. kominový efekt.

www.velux.sk

 [VELUX.sk](https://www.facebook.com/VELUX.sk)

Náš tip

Vymeniť okná v celom byte či rodinnom byte môžete vďaka nášmu úveru na bývanie. Sporiacemu alebo splácajúcemu klientovi ho po zdokladovaní výšky príjmu poskytneme až do výšky 45-tisíc € aj bez založenia nehnuteľnosti. Za tieto peniaze dokážete vymeniť nielen okná, ale zmodernizujete si celé svoje bývanie.

OČI DOMOVA SI ZASLÚŽIA POZORNOSŤ

Okná spájajú náš dom či byt s vonkajším svetom. Cez ne sa do našich príbytkov dostáva svetlo, vďaka nim získame okamžite tie najdôležitejšie informácie. Dozvieme sa, aké je vonku počasie, že naše auto ešte stále stojí tam, kde sme ho naposledy zaparkovali. Navyše, keď okno otvoríme, veľmi rýchlo vymeníme vydýchaný vzduch v miestnosti za čerstvý. Dôvodov, prečo venovať výberu okien patričnú pozornosť, je oveľa viac. Na čo by sme sa pri kúpe a montáži nových okien mali sústrediť?

Okno je viac ako len sklo

Okno si väčšina z nás donedávna stotožňovala iba so sklom. Ak sme v súvislosti s oknami zachytili niečo o profiloch, komorách či tepelných mostoch, pravdepodobne sme tomu nevenovali pozornosť. Samozrejme, tieto veci nás ani naďalej nemusia trápiť. Až kým sa to nezačne týkať nás, našej peňaženky a najmä kvality nášho bývania. Kvalitné okná predstavujú v súčasnosti komplexný, dômyselný systém. Reprezentuje ich nielen samotná sklenená tabuľa, ale predovšetkým profil rámu, v ktorom je sklo zasadené, spôsob, ako je okenné krídlo osadené do rámu okna, a aj tesnenie a kovanie, ktoré sú základnými predpokladmi toho, že svoj interiéru dokážeme uchrániť pred nepriazňou počasia či nevitánymi návštevníkmi.

Vďaka špeciálnej izolačnej pene môžete znížiť náklady na vykurovanie.

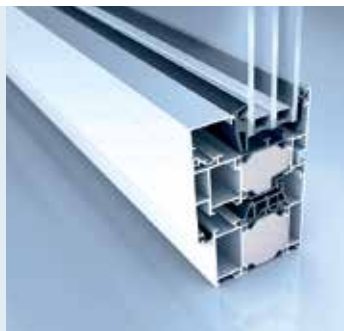
Vo vnútri je vzduch alebo pena

Profil je lišta a vytvára okenný rám. Profily sa skladajú z komôr, ktoré si môžeme predstaviť ako dutiny alebo tunely vnútri profilu – sú vyplnené vzduchom, ktorý funguje ako izolácia. V súčasnosti sa vyrábajú tiež profily s izolovaným jadrom, v ktorých je komora vyplnená špeciálnou penou. Tá výrazne zvyšuje izolačné vlastnosti daného profilu.

Profil okenného rámu

Komory bránia prestupu tepla z interiéru do exteriéru. V súčasnosti sa za dostatočne kvalitné považujú päťkomorové rámy, no dajú sa kúpiť aj sedem- či osemkomorové okná. Neplatí však pravidlo, že čím viac je komôr, tým viac je i tepla a tým menej hluku a problémov s rosením okien. Dôležitejšia než počet komôr je hrúbka okenného rámu. Odborníci sa zhodujú, že pri päťkomorových profiloch by to malo byť 70 mm a pri šesťkomorovom okne by stavebná hĺbka profilu mala narásť aspoň na 80 mm. Najvyššie hodnoty stavebnej hĺbky sa približujú k 90 mm. Ak s počtom komôr nerastie aj hrúbka okenného rámu a na pomerne malú plochu natlačíme viac komôr, želaný efekt sa nedostaví. Medzery, ktoré by mali izolovať, túto schopnosť stratia a okno s viacerými komorami nebude slúžiť tak dobre ako napr. päťkomorové. Nie je dobré nechať sa nahovoriť na viackomorové okná, ak počet komôr nezodpovedá hrúbke rámu. Iný efekt ako ten, že zaplatíme viac, nedosiahneme.

Hliníkové okno s prerušeným tepelným mostom a vyplnením profilu (vľavo) je vhodné do bytových domov. Plastové okno so 6 komorami (vpravo) možno použiť aj do domov v pasívnom štandarde.

Zarosené okno znamená problém pre domácnosť.

Tepelné mosty

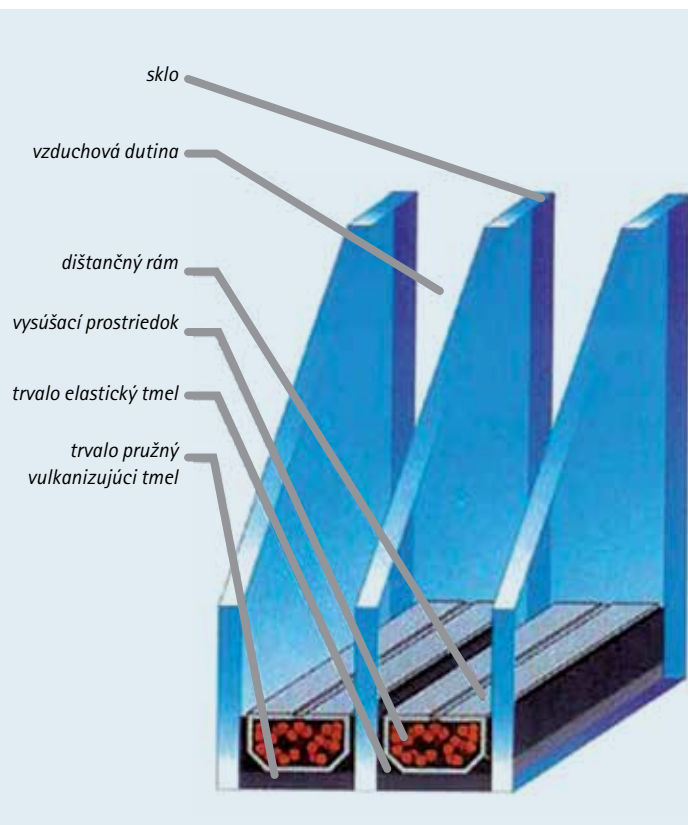
Tepelným mostom zvyčajne neprípisujeme veľký význam. Je to možno preto, že sú rozmerovo zanedbateľné a „neviditeľné“. Ani nám pritom nenapadne, koľko eur nám už vďaka nim nenávratne odišlo z peňaženky. Sú to miesta, ktorými nielenže uniká teplo z našich príbytkov, ale zároveň sa pre ne ochladzujú aj steny v ich okolí. Keďže nové okná majú vynikajúce tesniace schopnosti a odpadá pri nich prirodzené vetranie (ako to bolo bežné pri starých nedoliehajúcych okenných rámoch), môžeme sa na miestach, kde sa studená stena stretáva s teplým vzduchom, dočkať nepríjemného efektu – vlhnutia a plesnivenia múrov. Najviac tepelných mostov nájdeme tam, kde sa konštrukcia okna stretáva so stavbou. Ani to najkvalitnejšie okno, ak je zle namontované, neprinesie efekt, ktorý od neho očakávame. Pri montáži si preto treba overiť, ako sú zaizolované vonkajšie prvky – ostenie (steny okolo okna), parapetné dosky... a netreba zabudnúť ani na vonkajšie žalúzie.

Okenné tabule

Okná sa väčšinou vyrábajú z izolačných dvoj- a trojskiel. Závisí od toho, z kolkých tabúl sú zložené. Priestor medzi izolačnými sklami je vyplnený argónom alebo kryptónom. Tieto plyny majú vďaka štruktúre molekúl iné vlastnosti ako bežný vzduch. Sú podstatne horšími vodičmi tepla, neobsahujú vodnú paru a zvyšujú izolačnú schopnosť okien. Izolačné okná s dvojsklami prepúšťajú v porovnaní s trojsklami dovnútra asi o 13 % viac slnečného žiarenia. Na druhej strane, cez dvojsklá uniká von približne o 57 % viac tepla než cez trojsklá. Keďže vnútorný povrch trojskla je v zime až o 4 °C teplejší ako povrch dvojskla, rosí sa až pri výrazne nižšej teplote vzduchu v exteriéri okolo budovy, ako je to pri dvojskle. Rosenie okien môže spôsobovať mnoho nepríjemností – od stekania kondenzovanej vody cez rámy až na parapet, prípadne stenu alebo dlážku, až po vznik plesní alebo zvyšovanie množstva alergénov vo vzduchu, ktorý dýchame. Najbežnejším riešením, ako odstrániť rosenie okien, je častejšie vetranie, čo však zase zvyšuje únik tepla. Vďaka trojsklám teda získame dva dôležité benefity – ušetríme za energie a budeme bývať v zdravšom prostredí.

Najviac tepla uniká cez miesta, kde sa rám okna dotýka so stavbou.

Tepelné mosty môžu byť vytvárané aj sklami. Ak je sklo osadené v drážke okenného rámu, ktorá je plytšia ako 10 mm, riziko ich vzniku sa zvyšuje. Ďalším prvkom, ktorý ovplyvňuje nepriaznivé účinky tepelných mostov, je dištančný rámk umiestnený medzi jednotlivými tabuľami dvoj- alebo trojskiel. V minulosti sa dištančné rámiky vyrábali z hliníka, v súčasnosti sú zhotovené z nehrdzavejúcej ocele, plastu alebo ich kombinácie. Tieto teploty vonkajšieho vzduchu cez spoje skla prakticky neprepúšťajú. Vďaka nim sa okraje okenných tabuľ v interiéri neochladzujú vonkajším vzduchom a okná ani upevňovacie lišty skiel sa nerosia.

Viete, nevíete

- Dvojkomorové okná prevládali až do 90. rokov minulého storočia.
- V roku 2003 sa objavili päťkomorové okná, osemkomorové až v roku 2008.
- Drevené eurookná z lepených profilov sa objavili v 70. rokoch minulého storočia. Vznikli ako reakcia na energetickú krízu, v dôsledku snahy zvýšiť energetickú úsporu.
- Plastové profily sa zvyknú vyrábať aj z recyklovaného materiálu. Buďte však bez obáv – pravidlá ich ekologickej neškodnosti sú stanovené zákonom a každý výrobok prechádza testami.

	Plusy	Mínusy
Plastové okná	<ul style="list-style-type: none"> + nízka cena + minimálna údržba + množstvo tvarových a farebných vyhotovení + vynikajúce izolačné, zvukové, protipožiarne vlastnosti + využitie recyklácie plastového odpadu 	<ul style="list-style-type: none"> - pri nesprávnom výbere možné stavebné a zdravotné komplikácie - ťažšie sa opravujú
Drevené okná (eurookná)	<ul style="list-style-type: none"> + dlhšia životnosť ako pri plastových oknách + bývanie je zdravšie a vďaka prírodnému materiálu aj príjemnejšie + ekologická likvidácia + okenné rámy sú užšie ako pri plastových oknách + rámy sú z prírodou obnoviteľného materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> - vyššia cena ako pri plastových oknách - náročnejšia údržba - možnosť napadnutia dreva škodcami - horľavý materiál
Hliníkové okná	<ul style="list-style-type: none"> + minimálna údržba + dlhá životnosť + možnosť vytvárania veľkých zasklených plôch + recyklovateľnosť materiálu rámov 	<ul style="list-style-type: none"> - vyššia cena ako pri drevených oknách - vysoká energetická náročnosť výroby
Drevohliníkové okná	<ul style="list-style-type: none"> + odolnosť proti poveternostným vplyvom + vynikajúce tepelno- a zvukovoizolačné vlastnosti + stálofarebnosť a dlhá životnosť + široká škála tvarových a farebných vyhotovení + minimálne nároky na údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> - vyššia cena ako pri plastových či drevených oknách - nevhodné do vlhkého prostredia

Text: Oldřiška Luptáková

Foto: Agil SK, Slovaktual, thinkstock.cz

BAVÍ NÁS POMÁHAŤ ĽUĎOM

Pracujú v regióne, kde to vôbec nemajú ľahké. Vysoká nezamestnanosť a nízke mzdy pre tých, čo pracujú, taká je realita. Napriek tomu patria k najvýkonnejším obchodným zástupcom Prvej stavebnej sporiteľne. Manželia Lednickí z Bytče.

„Život je tu naozaj tvrdý. Kľúčové fabriky v regióne skrachovali, viacerí zamestnávateľa z tých, čo zostali, 'idú' na minimálnu mzdu. V Bytči a okolí vznikla hladová dolina. Napriek tomu, bývať sa predsa musí, takže našou úlohou je pomôcť prefinancovať bývanie aj tým, ktorí majú hlbšie do vrecka," vysvetľuje situáciu Jana Lednická. Pre PSS pracuje už 17 rokov. Predtým robila účtovníčku v stravovacom zariadení. Keď dostala šancu pracovať pre banku, nezaváhala. Ako hovorí, vždy rada pracovala s ľuďmi, baví ju pomáhať im, hľadať a nachádzať riešenia aj na tie najzložitejšie situácie.

Spoločne doma i v práci

Rok po tom, ako nastúpila na nové miesto, pribudol do tímu aj jej manžel. A bola to dobrá voľba. Pomáhajú si navzájom. Konzultáciami, ale aj veľkou databázou osobných kontaktov. Vtedy, koncom 90. rokov, obchodní zástupcovia oslovovali klientov tak, že chodili z rodiny do rodiny. Manželia Lednickí sa však veľa nenabehali. Zo svojej predchádzajúcej práce poznali množstvo ľudí, vedeli o ich potrebách i túžbach. Jedni bývali už pridlho so svojimi rodičmi, druhí sa chceli presťahovať do väčšieho, ďalší plánovali stavať rodinný dom, iní čakali prírastok do rodiny... Každému ponúkli presne to, čo potreboval. Sporiacu zmluvu, úver na bývanie, sporenie pre dieťa, neskôr aj poistenie proti neočakávanej udalosti či úver na vybavenie domácnosti. A tak to funguje doteraz. Databáza ich klientov sa neustále rozrastá a postupne začína byť viacgeneračná. „Po rodičoch sa našimi klientmi stali ich deti, ktoré dnes

vychováajú už svoje deti. Naštartovali sme sa pred rokmi a nezastavili sme sa dodnes," hovorí Milan Lednický.

Veríme stavebnému sporeniu

Manželia Lednickí sú však nielen obchodnými zástupcami PSS, patria aj k jedným z jej prvých klientov. Sporiace zmluvy si uzatvorili krátko potom, ako banka pred viac ako dvoma desaťročiami vstúpila na trh, a z prostriedkov zo stavebného sporenia si postavili rodinný dom. Navyše, jedny z prvých zmlúv Junior extra uzatvorili pre svoje deti. Mimochodom, staršia dcéra niekoľko rokov pracovala spoločne s rodičmi ako obchodná zástupkyňa. A mladšia? „Boli by sme radi, ak by sa aj ona vybrala v rodičovských šlapajach. Veríme produktu, stavebnému sporeniu. Živí nás a mnohým ľuďom pomohlo lepšie bývať, lepšie žiť. Toto nás na našej práci baví najviac," dodávajú manželia Lednickí. Najradšej zo všetkého spomínajú na klientov, ktorí sa na nich obrátili preto, lebo im v iných bankách nedokázali pomôcť. Či už preto, že pre nízky príjem alebo privysoké rodinné výdavky nedosahovali dostatočnú bonitu, alebo preto, že sa ocitli v životnej tiesni. Áno, práve takéto situácie najlepšie dokážu preveriť prednosti stavebného sporenia a nechajú vyniknúť tých najšikovnejších obchodných zástupcov. Manželia Lednickí patria medzi nich.

Text: Robert Juriš
Foto: Dano Veselský

Jana Lednická

Obchodná zástupkyňa od: **1. 7. 1998**

Na práci pre PSS sa jej páči: **každodenný kontakt s ľuďmi, variabilný pracovný čas**

Záľuby: **prechádzky v prírode**

Kontakt: **0915 890 177**

Email: **jana.lednicka@fopss.sk**

Milan Lednický

Obchodný zástupca od: **1. 9. 1999**

Na práci pre PSS mu páči: **množstvo kombinácií, ako pomôcť klientom, finančné ohodnotenie**

Záľuby: **hubárčenie a záhrada**

Kontakt: **0915 813 197**

Email: **milan.lednický@fopss.sk**

OMLADZOVACIA KÚRA PRE NÁBYTOK

Skriňa

Starší nábytok nemusí byť vôbec na zahodenie. Stačí vymeniť čalúnenie, ošetriť drevo, vybrať pekný povrchový náter alebo látku a získate originálny interiérový kúsok, ktorý vám bude závidieť nejedna návšteva. Premena starého na nové je vždy jedinečná a recyklácia je navyše aj ekologická.

Pred: Skriňa stála v rodinnom dome, ktorý mladý manželský pár zdedil po prarodičoch. Napriek tomu, že bola vyrobená niekedy v 50. rokoch minulého storočia, mladému mužovi ju bolo ľúto vyhodiť. Zveril ju preto do rúk odborníkov.

Náš tip

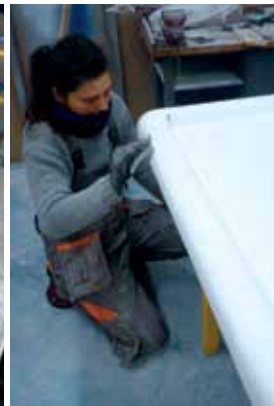
Odmontované kovania nevyhadzujte. Dajú sa zreparovať, prípadne podľa nich môžete dať vyrobiť nové úchyty.

Postup: Najskôr bolo treba skriňu zbaviť nečistôt. Potom prišla na rad demontáž kovových úchyto a pántov. Odborníci skriňu rozobrali na menšie časti. S menšími kusmi sa lepšie manipuluje a lepšie tak odhalíte skryté nedostatky. Tam, kde je drevo znehodnotené škodcami či plesňami, prípadne je nahnilé, ho treba nahradiť zdravým. Dosky zbaví starého náteru odstraňovač náterov, no môžete ich aj obrúsiť. Náter proti škodcom sa oplatí preventívne naniesť aj v prípade, že je drevo zdravé. No a potom už stačí len povrchová úprava. Na základný náter naneste jednu až dve vrstvy povrchového náteru (podľa potreby náter na niektorých miestach opakujte). Po zaschnutí nábytok zmontujte do výslednej podoby.

Výsledok

Konečnú podobu skrine ozvláštnili nové masívne pánty. Pozornosť si zaslúži aj vnútro, ktoré zdobia grafity a sklené poličky.

Kreslo

Pred: Majiteľka sa nechcela rozlúčiť s kreslom, ktoré jej robilo spoločnosť takmer 50 rokov. Rozhodla sa preto, že nechá zo starého urobiť nové. Stačili služby šikovného čalúnnika.

RADY ARCHITEKTKY
Ing. arch. Monika Žažová

Výsledok

Zdanlivo obyčajný kus nábytku získal vďaka čalúneniu a novému náteru nádyh sviežosti.

Naš tip

Hrúbku molitanu si môžete zvoliť podľa vlastných predstáv. Aj výber povrchových látok je dnes široký.

1. Premyslite si, akú máte predstavu o novom živote daného predmetu.
2. Zvážte, či bude jeho nová podoba ladiť so zariadením bytu.
3. Iné nároky budete zrejme klásť na predmet, ktorý sa zaradí medzi to, čo už máte, a iné očakávania sa spájajú so solitérom, ktorý už okolo seba veľa dominantných predmetov neznesie.
4. Pozor na farby, môžu veľa zachrániť, ale aj veľa pokaziť. Zvyčajne by ste si mali vystačiť s kombináciou dvoch, maximálne troch farieb.
5. Uprednostnite farby, ktoré sú riediteľné vodou a zodpovedajú ekologickým nárokom.
6. Zabudnite na drevotriestu či bukas. Pri ich výrobe sa využívajú chemické látky.
7. Vyhľadávajte iba kvalitné prírodné suroviny. Drevený masív je nenahraditeľný, no rovnakú službu vám urobí aj kov alebo sklo.
8. Povrchová úprava by mala byť ľahko udržateľná (platí to pri lakovanom povrchu, ale aj pri textilných či morených drevených povrchoch).

Postup: Po rozobratí kresla na menšie kusy bolo treba odstrániť drevené podpierky, ktoré držali molitanové čalúnenie a látkový poťah. Pod molitanovým vankúšom sa objavili šachovnicovo poprevliekané lanové popruhy. Keďže boli zničené, bolo treba ich vymeniť. Predtým, než sa začalo so samotným čalúnením, dostala celá konštrukcia nový náter.

Pohovka

Pred: Túto pohovku si určite pamätajú najmä tí skôr narodení. Vďaka výsuvnému roštu vznikne z obyčajnej pohovky raz-dva posteľ pre hostí. V tomto prípade však matrace pamätali nejednu návštevu, takže ich bolo potrebné vymeniť.

Výsledok

V novej pohovke by ste len ťažko hľadali ošumelý kus nábytku z prvého obrázka. A pritom stačilo tak málo.

Postup: Tento kus nebolo možné rozobrať na menšie časti. Našťastie bolo treba obnoviť iba dyhovanú latovku, výsuvací rošt a matrace. Keďže skelet pohovky bol v dobrom stave, odborníci sa mohli zamerať na farebné doladenie. Povrch konštrukcie zdrsnili a odstránili z neho starý náter. Akrylátové farby možno nanášať štetcom, ale i valčekom. Matrace si dala majiteľka vyrobiť z odolných a ľahko udržateľných materiálov.

Text: Oldřiška Luptáková
Foto: Goodone.sk

BAVÍ MA INVESTOVAŤ DO ZÁŽITKOV

Je jednou z najkrajších tmavovlások na Slovensku. V súťaži Elite Model Look 2003 sa umiestnila na 3. mieste a v roku 2009 získala titul Miss Slovensko. V tom istom roku reprezentovala našu krajinu na svetovej súťaži Miss World v Juhoafrickej republike. Zaujíma vás, ako býva Barбора Franeková? Pozvala nás k sebe, nazrime teda spoločne.

Pamätáte si na svoje prvé bývanie?

Áno, a veľmi dobre. No z detstva mi najviac utkvela v pamäti spomienka na to, ako sme sa stahovali z klasického paneláka do rodinného domu. Ešte aj dnes si viem vybaviť tie pocity, ktoré sa ma zmocnili. Absolútne som si totiž nevedela predstaviť, že odídeme z nášho mestského bytu do rodinného domu v Tepličke nad Váhom pri Žiline. Samozrejme, v tom

veku to súviselo nielen so zmenou bývania, ale aj s priateľstvami, ktoré boli pre mňa mimoriadne dôležité. Zmena ma však nebolela príliš dlho. Náš dom mal krásnu záhradu, neďaleko nás bývali starí rodičia a aj priateľstvá vznikli nové. Bývanie v rodinnom dome som si jednoducho zamilovala.

Od svojich 15 rokov sa venujete modelingu. Často ste cestovali, veľa ste videli a zažili. Čo z toho, čo ste na cestách videli, ovplyvnilo váš vkus v oblasti bývania?

Cestovanie je pre mňa naozaj veľmi inšpiratívne. Asi najviac sa to prejavilo na mojom bývaní v Prahe. Zariadila som si ho v etno štýle. Snažila som sa vytvoriť si v ňom oázu oddychu a relaxácie. Myslím, že sa mi to podarilo, pretože všetci moji doterajší hostia sa v ňom cítili naozaj príjemne, a to ma veľmi teší.

Spomenuli ste etno. Máte aj ďalšie obľúbené štýly?

Napríklad provensálsky. Snívam, že raz budem mať v tomto štýle zariadený rodinný dom.

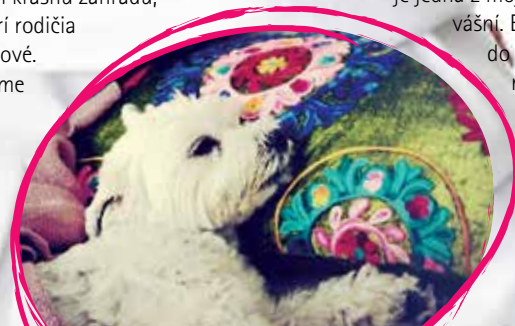
Po tom, ako ste sa v necelých 20 rokoch stali Miss Slovensko, prišlo aj prvé vlastné samostatné bývanie. Aké bolo?

Po víťazstve v súťaži Miss Slovensko som mala veľa pracovných povinností v Bratislave, kde som zároveň aj študovala. Potrebovala som niekde bývať. Spoločne s priateľom žijem v Bratislave dodnes, samozrejme, v kombinácii s Prahou. Máme nádherný otvorený loftový byt. Vždy som po takom túžila a vôbec mi neprekáža, že je „len“ prenajatý. Je totiž kompletne zariadený presne podľa nášho vkusu. Navyše, má veľkú terasu a v jeho blízkom okolí je príroda. Vtipné je, že to bol prvý byt, ktorý sme si z ponuky pozreli, a hneď spĺňal všetky naše potreby a požiadavky.

Narodili ste sa v znamení Raka. Podľa toho, čo sa o tomto znamení hovorí, by vaše estetické cítenie a potreba zútluňiť si domácnosť na svoj obraz mali byť naozaj intenzívne. Ako sa váš rukopis prejavil na vašom bývaní?

Milujem sviečky, dobrú hudbu, veľa fotografií priateľov a rodiny, aj suveníry z ciest. To všetko musím mať na dohľad. Z každej cesty si nosím nejaký malý obraz. Nakupujem ich väčšinou na miestnych trhoch, raz si ich všetky zavesím na jednu veľkú stenu. Zbieram aj magnetky. Niekedy, keď pijem rannú kávu, pozerám sa na ne a spomínam na miesta, ktoré som navštívila. Cestovanie

je jedna z mojich najväčších vášní. Baviť ma investovať do zážitkov, ktoré mi nikto nevezme a na ktoré nikdy nezabudnem.

„Filmová“ obývačka v bratislavskom byte.

Naozaj ste nemuseli nič prerábať?

Prerábky som zažila ešte ako dieťa, keď sme sa presťahovali do rodinného domu v Tepličke. Užila som si ich až-až a musím povedať, že to nebolo nič príjemné. Aj preto sme si s priateľom vybrali také bývanie, aby sme na ňom nič zásadné nemuseli meniť. Napokon sa nám to podarilo tak, že nám stačilo doplniť len niekoľko drobností a mohli sme sa nastahovať.

Kladiete pri zariaďovaní väčší dôraz na funkčnosť alebo na estetiku, prípadne sa snažíte tieto aspekty udržať v rovnováhe?

Pre mňa je dôležitá forma i obsah. Aj to je dôvod, prečo sa ich snažím udržať v rovnováhe.

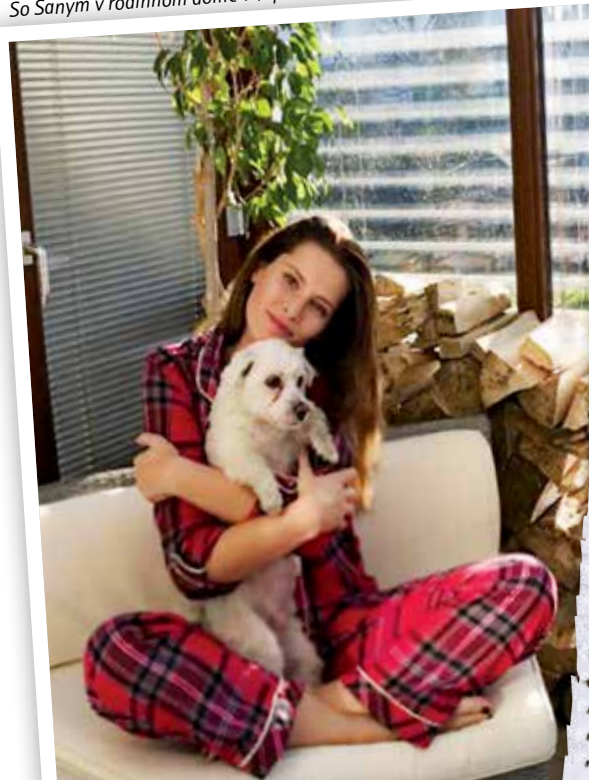
Ktorá miestnosť vo vašej domácnosti je tá „vaša“?

V mojom bratislavskom byte je to jednoznačne spálňa a v rodinnom dome v Tepličke zase terasa a záhrada. Milujem totiž spánok a leženie v posteli, najmä cez víkend. V rodinnom dome, v ktorom som vyrastala, zbožňujem raňajkovanie na terase pri jazierku. Počas chladných večerov je to zase posedenie pri kozube v zimnej záhrade, s pohárom vína a dobrou hudbou.

Ste známa tým, že máte rada zvieratká, presnejšie psy. Čo ste museli urobiť pre to, aby ste sa doma cítili dobre nielen vy, ale aj vaši štvornohí spoločníci?

Áno, zbožňujem psy. Sanyho beriem všade so sebou. Kamkoľvek prideme, snažím sa mu vytvoriť priestor, ktorý má len pre seba. Aj preto so mnou cestuje nielen on, ale aj jeho

So Sanyom v rodinnom dome v Tepličke nad Váhom.

pelech, miska na vodu a jedlo. Spolu s mojou prítomnosťou je to prakticky všetko, čo potrebuje pre život. V Tepličke máme ešte jedného psíka – boxera Donyho. Ten je však väčší. Jeho svet je spojený s rodinným domom, búdou a jazierkom, v ktorom rád pláva.

Stretli ste sa niekedy so stavebným sporením, prípadne, využili ste ho na kúpu alebo obnovu svojho bývania?

Áno, prišla som do kontaktu so stavebným sporením, dokonca práve v Prvej stavebnej sporiteľni. Vďaka nemu sme si mohli dovoliť financovať rekonštrukciu rodinného domu v Tepličke. No tým sa to pre mňa neskončilo. Sporím si aj v súčasnosti. Ešte presne neviem, ako tieto peniaze využijem, ale nepochybné ich investujem do bývania.

Text: Robert Juriš

Foto: archív B. F.

Barbora Franeková

Dátum narodenia: 22. jún 1988

Miery: 90–63–93

Výška: 178 cm

Farba očí: zeleno-hnedá

Farba vlasov: hnedá

O sebe

- narodila som sa v Martine
- som v znamení Raka
- v Žiline som vyštudovala obchodnú akadémiu
- hovorím po anglicky a nemecky
- rada športujem, tancujem a šoférujem
- milujem zvieratá, špeciálne psy

Prirodzené drevo

V prírodne ladených záhradách sa výborne uplatnia chodníky zo starých drevených železničných podvalov alebo iného odolnejšieho dreva. Drevo pôsobí hrejivo a prirodzene, navodzuje pocit pohody a príjemne sa po ňom prechádza. Počítať však treba i s tým, že môže mať obmedzenú životnosť.

Oblúkom k zákutiam

Oblúkovité línie chodníkov vzbudzujú zvedavosť a pri chôdzi nás príjemne spomaľujú. V záhradnom priestore pôsobia zaujímavejšie než priame chodníky. S množstvom oblúkov to však netreba preháňať.

Chodníky, ktoré tvoria prístup k domu, by mali byť vo všeobecnosti čo najkratšie a skôr širšie. Chodník vedúci k altánku v rohu záhrady či k jazierku však môže byť dlhší, jemne oblúkovitý a užší.

Šírka hlavných chodníkov sa má pohybovať na úrovni 1,2 – 1,5 m. Užšie chodníky môžu mať šírku 0,5 – 1 m.

Širšie aj užšie

V rámci jedného pozemku by sa mali objavovať rôzne typy chodníkov, vždy však z jedného typu materiálu a v jednotnej farbe. Širšie chodníky by mali viesť k domu, terase, bazénu alebo k priestoru so záhradným kozubom. Mali by byť také široké, aby vedľa seba pohodlne prešli dve dospelé osoby. Užšie chodníky vybudujte smerom k altánku, skalke či jazierku na konci záhrady.

CESTAMI A CESTIČKAMI DO ZÁHRADY

Spevnené plochy, predovšetkým chodníky, sú významnou súčasťou každého záhradného priestoru. Kladie sa na ne množstvo požiadaviek. Mali by byť schodné v každom počasí, pohodlné, bezpečné, dostatočne široké, vkusné. Takisto by však mali odolávať poveternostným vplyvom, zapadať do daného prostredia a byť čo najmenej náročné na údržbu. Aký typ chodníka si vybrať?

Chodník ako mozaika

Farebný štrk je čoraz obľúbenejší aj v našich končinách. Môžete ho použiť aj na vytvorenie takéhoto atraktívneho chodníka. Jeho zhotovenie je prácne, no výsledok rozhodne stojí za to. Vďaka kovovému základu, z ktorého je vytvorená mriežka, sa jednotlivé druhy štrku či piesku nepomiesajú a chodník je pohodlne schodný.

Rozkvitnuté lemy

Okolie chodníkov je ako stvorené pre zaujímavú výsadbu. Vyššie či inak prekážajúce rastliny sú však v tomto prípade menej vhodné. Uprednostnite najmä trvalky, ktoré dobre znášajú sucho a teplo a zvládnu aj občasné zašliapnutie. Vysadiť môžete napríklad klinčeky, rožec, materinu dúšku, floxy, taričku, vrbovku, kocúrniky, šalviu, zvončeky či rôzne druhy rozchodníkov.

Kvalita a životnosť chodníkov závisia nielen od správneho výberu dlažobného materiálu, ale najmä od prípravy podložia. Malo by byť pevné, vyrovnané valcom a zhutnené.

Trendom je farebnosť

Ak ste odvážnejší, môžete sa pustiť aj do experimentovania s farbami. Chodníky výraznej farby možno dokonale zladíť s ostatnými prvkami v záhrade. Uplatnia sa najmä tam, kde nie je veľa kvitnúcich rastlín.

Chladivý kov

Čoraz obľúbenejšie sú modernejšie materiály, napríklad kov. V kurze sú industriálne pôsobiace chodníky, v ktorých môžu byť zakomponované rôzne technické prvky – mreže, rošty, platne (pozinkované alebo s hrdzavou patinou). Na stavbu chodníkov v moderných záhradách sa využíva aj špeciálne tvrdené sklo. Tieto materiály vyniknú najmä pri minimalistických výsadbách.

Chodníky by sa mali budovať v jednej úrovni s okolitými plochami. Pri väčších prevýšeníach je dobré pridať aj schodíky.

Tu krok, tam krok

Keďže chodníky by mali vydržať mnoho rokov, musia pozostávať z kvalitného materiálu. Zároveň musia mať jasné smerovanie. Človeka, ktorý po nich prechádza, by nemali zbytočne zavádzať a nemali by sa nezmyselne končiť. Praktické sú aj „šlapáky“ – majú množstvo podob a ich realizácia nie je nákladná. V záhrade pôsobia prirodzenejšie a nie sú také nápadné ako klasické chodníky.

V úžitkovej záhrade

Záhony zeleniny či ovocných rastlín môžu byť ľahko dostupné vďaka prirodzene pôsobiacim chodníkom. Ideálny je zhrtený drobnejší štrk, veľmi štýlové – aj keď náročnejšie na údržbu – sú trávnaté chodníky. Pri takomto chodníku však netreba zabúdať na vytvorenie stabilných okrajov.

Nostalgické tehly

Chodníky z klinkerových tehál sú nádherné najmä vo vidieckych záhradách. Vďaka špecifickému výrobnému procesu sú klinkerové tehly dostatočne odolné proti poveternostným vplyvom, UV žiareniu aj vlhkosti. Pôsobia prirodzene, hrejivo, výborne sa kombinujú s rastlinami a pekne na nich vyniknú vegetačné nádoby. Vyrábajú sa v širokej škále farebných odtieňov.

Pre milovníkov extravagancie

V ostatnom čase sa možno aj u nás stretnúť s ponukou rôznych umelých povrchov odolných proti poveternostným vplyvom, ktoré majú ambíciu nahrádzať plochy zelene, napríklad živé ploty či trávnaté porasty. Ide o riešenie, ktoré si nevyžaduje špeciálnu starostlivosť a je vhodné aj pre problematickejšie miesta. Týmto spôsobom sa dajú vytvoriť aj chodníky.

Množstvo materiálov a farebne rôznych chodníkov v rámci jednej záhrady nikdy nepôsobí dobre, hlavne nie v menšej záhrade.

V kombinácii s trávnikom

Zatravnňovacie prefabrikátové dielce sú praktické tam, kde sa parkuje autom, prípadne na miestach, kadiaľ sa častejšie prechádza. Dôležité je, aby mala tráva dostatok vlhky a živín, len tak bude krásne svieža a hustá. Starostlivosť o takúto plochu nie je vôbec náročná.

Text: Daniel Košťál
Foto: autor

Pracovňa 5x inak

VYUŽITE ZABUDNUTÉ PRIESTORY

Pod schodmi

Plocha pod schodiskom zostáva často prázdna alebo sa využíva iba ako úložný priestor. V menších rodinných domoch či mezonetoch je však priestor pod schodiskom ako stvorený na malú pracovňu. Aby bol na takýto účel vhodný, mal by na väčšine plochy dosahovať výšku minimálne 1,9 m. Oproti pracovnej ploche sa zmesť vstavaná polica, do ktorej sa dajú umiestniť šanóny či iné pracovné pomôcky. Spoločný dekor použitý na stole, polici a strope priestor opticky zjednocuje. Ak sa schodisko nenachádza priamo pri stene s oknom, treba dobre premyslieť umelé osvetlenie. Svetelný komfort zabezpečuje centrálna a pracovné osvetlenie, v tomto prípade bodové osvetlenie.

V predsieni

Najjednoduchším riešením pri vytváraní pracovne v predsieni by bolo umiestniť pozdĺž steny užšiu dosku. Najmä v menších bytoch je však každý kúsok miesta vzácny, preto je praktickejšim a dnes aj čoraz obľúbenejším riešením umiestniť pracovisko do vstavanej skrine. Pri extrémne malých bytoch môžete do skriňovej steny zapracovať výsuvný stolík. Po jeho vysunutí vznikne síce menšia, no stále účelná pracovná plocha. Keď je stolík zasunutý, skriňová zostava pôsobí kompaktno a nerušivo. Okrem pracovnej dosky a priestoru na nohy sa v nej nachádzajú i úložné priestory. Celok je inštalovaný na kolieskach, vďaka čomu ho možno presunúť aj do iných miestností. Môžete tak pracovať napríklad v obývačke pri televízii. Po práci svoje pracovisko jednoducho vrátite naspäť do zostavy.

V spálni

Pri vytváraní pracoviska v spálni fungujú podobné pravidlá ako v obývačke. Ak nemáte dostatok miesta na samostatný stôl, treba hľadať alternatívne riešenie. Vhod môže prísť jednoduchý pult pozdĺž steny. Okrem pracoviska sa doň zmestia i úložné priestory. Na skrinku môžete postaviť zrkadlo, obraz, televízor, prípadne môžete pridať aj kozmetický kútik. V tomto návrhu je pracovisko umiestnené čo najbližšie k oknu, aby bol zabezpečený dostatok svetla. Zásuvky

sa vynechali, aby ostal priestor na zasunutie nôh. Takisto je tu k dispozícii malá úložná zostava na pracovné potreby. Ak máte väčšiu miestnosť, môžete pracovisko a oddychovú časť oddeliť tak, že vytvoríte samostatný šatník. Na priečku nainštalujte pracovný stôl s úložnými priestormi. Tento variant je praktický najmä vtedy, ak pri písacom stole nepotrebujete denné svetlo, pretože zvyknete pracovať najmä v noci. Pri tomto riešení svojou prácou určite nebudete rušiť partnerku pri spánku.

RADY ARCHITEKTA

Ing. arch.
Michal Ondrejčo

1. Hoci sa rozmery pracoviska prispôbujú našim individuálnym potrebám, mali by dosahovať šírku minimálne 60 cm (ideálne 70 cm) a hĺbku 50 cm.
2. Pracovný stôl by mal byť vysoký optimálne 72 cm.
3. Prírodné slnečné svetlo zvyšuje produktivitu a udržuje nás dlhšie sviežich.
4. Okrem celkového osvetlenia (prírodného či umelého) by malo mať pracovisko aj doplnkové priame pracovné osvetlenie.
5. Svetelný rozdiel medzi priamym pracovným osvetlením a celkovým osvetlením by nemal byť veľký. Čím je výraznejší, tým viac dochádza k únave očí.
6. V miestach s menšími priestorovými možnosťami treba dodržať výšku 1,9 m.
7. Na pracovnej stoličke nešetríte. Správne ergonomicky navrhnutá stolička vás uchráni pred zdravotnými problémami.
8. Odkladacie priestory získate vytvorením samostatnej policovej či úložnej zostavy. Môžete ich doplniť aj pohyblivými boxmi.
9. Ak má byť pracovňa miestom, kde sa pracuje viac hodín, je ideálne vyčleniť jej samostatný alebo aspoň oddeliteľný priestor.
10. Priestory v okolí pracoviska by mali byť zhotovené z mäkkších materiálov, ktoré tlmia zvuky.

V podkroví

Podkrovie je vďačný priestor, v ktorom sa dá ľahko vytvoriť pocit intimity. Hra šikmín, svetla a tieňov, ale aj klopkanie dažďa či vietor opierajúci sa o strechu dokážu navodiť príjemnú atmosféru. V takomto prostredí rado pracuje mnoho ľudí. Útulné miesto pre prácu je možné v podkroví vybudovať aj vtedy, ak sú podmienky stiesnené. Strešnými oknami preniká dostatok svetla, a tak pri správnom umiestnení poskytujú ideálne pracovné podmienky. Nízky priestor pod šikmínami sa dá využiť na police alebo úložné boxy. Vznikne tak otvorený presvetlený priestor, do ktorého už netreba umiestňovať ďalšie skrine. Aby plochy šikmín neprekážali, pracovisko je vhodné umiestniť do stredu miestnosti. Pri výbere väčšieho stola tu môže pracovať aj celý tím. Kým sa otec alebo mama venujú práci, jedným okom môžu sledovať, ako si pri nich detúrence kreslia alebo sa učia. Vďaka kobercu pod stolom bude nohám teplejšie a práca pôjde hneď lepšie. **Na záver jeden tip:** nebojte sa patiny. Či už je to opadaná omietka na starej stene, alebo ošúchané stoličky po babičke, patina krásne zjemní tvrdší moderný interiér a dotvorí príjemné a mäkké prostredie.

Náš tip

Na financovanie pracovne môžete využiť náš úver na vybavenie domácnosti. Kúpiť si zaň môžete všetko, čo potrebujete. Pracovnú dosku alebo stôl, stoličku, počítač, stolovú lampu... Tento typ úveru vám poskytneme až do výšky 7-tisíc €, so splatnosťou až 7 rokov, a samozrejme, s nízkou úrokovou sadzbuou. Vybavíte si ho jednoducho a rýchlo. Viac informácií nájdete na www.pss.sk.

V obývačke

Ak v byte nemáte samostatný priestor pre pracovňu, môžete pracovisko vytvoriť v obývačke. V priestrannejších bytoch sa dá pracovný stôl umiestniť k stene alebo za sedačku, v menších príbytkoch, kde sa bojuje o centimetre, môžete pracovisko spojiť so skriňovou zostavou. Keďže skriňové zostavy nezvyknú mať hĺbku ideálnu pre komfortné pracovisko, riešením môže byť výsuvná alebo sklápacia doska. Po práci stačí policu zavrieť a pracovné potreby sa skryjú do zostavy. Keďže sa dnes pracovné stoličky vyrábajú v rôznych zaujímavých dizajnoch, nemusíte sa vôbec báť, že vám budú v obývačke prekážať. Ak by ste predsa len mali nejaké pochybnosti, klasickú pracovnú stoličku môžete vymeniť napríklad za stoličku vo „vintage“ štýle, ktorý je v súčasnosti veľmi obľúbený.

Text a vizualizácie: Ing. arch. Michal Ondrejčo

	písmeno gréckej abecedy	zadovážila	osobné zámeno	citoslovce výzvy k tichu	napodobenina	mäkká väzovitá priehradka koralov	AIRAN, SANTIR	hercova úloha	citoslovce pochopenia	skratka slečný	druh kyslého mlieka	ANON, ATTA, BASA	nevložil do hrobu	milenec Fatimy
buzola							plemeno cvik nad náradím					značka nobélia		
1												štvorček (typ.) rub		
post scriptum			znášala bolesť tropický plod								surová nafta obydlie baču			
čistiaci prášok				tropický mravec ženské meno					sladkovodná ryba matka					
MONACH, SEPTA	čiernomorský prístav kredit						turecký náčelník (aj paša)	grécko-katolícky mních spojka						domáce meno Kataríny
výsledok práce roľníka						židovský najvyšší boh snívaj					gulovitá baktéria nemecká rieka			
nádoby na kúpanie					egypt. hud. nástroj znižený tón e							skratka valuty rímske číslo 6		
arabský člen			2											
egyptský boh Slnka			značka čaju					poranila						

Prvá stavebná sporiteľňa je váš partner,... (pokračovanie v tajničke).

Správne odpovede z vylúštenej križovky posielajte poštou na adresu DOMa, JAGA GROUP, s. r. o., Lamačská cesta 45, 841 03 Bratislava 42 alebo e-mailom na doma@jaga.sk do 1. 11. 2015 (v e-mailoch nezabudnite uviesť aj poštovú adresu). Na troch výhercov čaká ročné predplatné časopisu Tvorivé bývanie.

Kávovar posielame do Slepčian

SÚŤAŽ ČASOPISU DOMA O KÁVOVAR NESCAFE DOLCE GUSTO POZNÁ SVOJHO VÍŤAZA.

S potešením konštatujeme, že sa do nej zapojilo spolu 58 čitateľov časopisu DOMa. Presne 40 z nich uviedlo správnu odpoveď na otázku – do akej výšky je možné v Prvej stavebnej sporiteľni čerpať úver na vybavenie domácnosti. Áno, je to až 7-tisíc €. A kto sa vlastne stal víťazom? Spomedzi štyroch desiatok finalistov sme vyžrebovali **Andreu Ondrejkovú zo Slepčian pri Nitre**. Gratulujeme a posielame novučiký kávovar.

Najkrajší balkón je v Trstenej

ZNÁMA JE UŽ AJ VÝHERKYŇA SÚŤAŽE O NAJKRAJŠÍ BALKÓN.

Je ňou Erika Belopotočanová z Trstenej, ktorá získava ročné predplatné časopisu Záhrada. Srdečne gratulujeme.

ÚVER NA BÝVANIE BEZ ZALOŽENIA NEHNUTEĽNOSTI

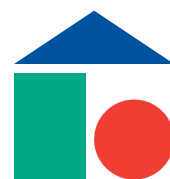
Som Lišiak. Mojou misiou je priniest vám lepšie bývanie.
Teraz môžete získať to, na čo by ste inak dlho čakali.
Bývajte lepšie vďaka úveru:

- do výšky 50-násobku mesačného platu
- až do 45 000 eur
- bez založenia bytu alebo domu

Meníme vaše bývanie na domov.

Infolinka: 02/58 55 58 55

Viac na www.pss.sk

PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITELŇA